

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELÉLŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Erőszak előtt.

Debreczen, márcz. 7.

(r.) Megrekedt az ország szekere, mondják a pártok vezetői, kórusban éneklék Tisza miniszterelnök és gárdája. Szép szerével próbálgatták megmozdítani, nem sikerült, mert az évszázadok óta ólomsúlyként reá neheződő és az országot fejlődésében folyton akadályozó nemzeti sérelmek batyuját, mit apáink és nagyapáink gravamen névem ismertek és folyton e miatt keseregtek, — nem akarják levenni. — A kormány és annak nem vaskezü, de mint a tapasztalat mutatja, vasfejú vezetője más eszközökhöz akar folyamodni. Robbantással, az alkotmány megsértésével, a szólásszabadság korlátozásával akar a bajon segíteni, azzal mit sem törődik, hogy maga a szekér is, vagy annak legnemesebb részei is tönkre mehetnek, csak Bécsben megtehesse a kötelek szolgálatot, csak ujonczot adhasson, száz és száz milliót a közös hadseregére, új visszafutó ágyukra, no meg a mit első helyen kellett volna említeni, a *felémelt civiltárára*.

Miből áll több mint egy eszten-deje a parlamenti működés? Senmi egyébből, mint a nemzeti sérelmek orvoslása iránti sürgetésből és az 1867. XII. t. cz.-nek magyar hadseregéről intézkedő része végrehajtásáról. Mióta a Habsburg család reá tette kezét Magyarországra, elárasz-

totta idegen nyelvű zsoldosokkal. — Ezek a multban raboltak, gyilkoltak; tüzzel, vassal pusztították ezt a szegény országot, irtották nagyjait és hazafias főurait. Fő cél volt kiszarolni, szegénynyé tenni a magyart, megtörni ellenálló képességét, hogy mint érett gyümölcs hulljon az öszsbirodalomról ábrándozó politikusok és dinasztia ölébe. Csodálatos, hogy mindig, minden korszakban akadt, mondhatni adott az ördög annyi hazafiatlan „magyarkákat“, kik segítettek a németet ebben a nemtelen munkában. Soha nem tudott volna a német annyira elhatalmasodni hazánkban, ha itt bent saját véreink nem segédkeztek volna. Birtok, czim, hivatal mindig el tudott ragadni egy-egy csomó elfajult magyart. A hatalom utáni vágy, a hatalom megtartásának igyekezete minden korban elfelejtett egy-egy csapattal hazafiságot, fajszeretetet, multak tanúságait, jövődó mérlegelését.

Nem nézni tovább az orrnál, szolgálni Bécsset, megtartani a fejedelmi kegyet mindenáron, még a haza kárán is, volt a jelszó, a ki ellenáll, annak pusztulni kell. Ha nagy ur, nemzet vezére volt a hazafi, összeküvő gyanánt följelentették, mint Zrínyit és Frangepánt, törvénytelen bíróság, Caraffák elé állították, verpadra hurezolták, ha kisebb emberek merészkedtek, saját szolgalelkű bíróságával íteltették el mint Martinuzit és társait; ha nemzeti hő-

sök dicsőségteljes csaták vezérei voltak, Haynaukat küldtek nyakukra a bitófa kötelével. Elnyomhatták időről-időre a nemzeti követelményeket és a nemzet jogos és törvényes kívánságait, de el nem enyészethették soha. Betemethették erőszakkal, mint az Igazsággal tették, sziklasírba, hengeríthettek is rá akár hegymagasságu köveket, lehányta magáról a mint a földrengés s lefogja hányni jövőben is mindaddig mig győzni nem fog! Annak a szerencsétlen korszaknak is, melyet 67 óta számítunk, meg voltak a maga gyászmagyarjai. Iszonyu volt az az áldozat, mit a nemzet a kiegyezésért hozott s az alkalomból alkotott törvények minden tekintetben hátravitték az országot. Nemcsak eladósodott népével együtt, nemcsak egész osztályok mentek tönkre, milliók vándoroltak ki és pusztulnak idegenben, hanem a katonai körök is régen hatalmasodtak el annyira, mint most. A nemzet „állj“-t akar kiáltani. Meg is vette már hozzá a lélegzetet s megint akad magyar gr. Tisza István, aki ha másként nem, erőszakkal akarja torkába forrasztani a szót. És segítő társa is van, az ugynevezett mindenre kész parlamenti többségben, a kiknek beszélhet Chlopi, Körber, Pitreich akármennyit, akármilyen szégyenletes dolgot, náluk siket fülekre talál, mert ezek csak a miniszterelnöki intést várják, hogy a szerint cselekedjenek és észnélkül szavazzanak.

A Tisza partján.

Irta és az Országos Magyar Szövetség, illetve a Csokonai-kör által szombaton rendezett felolvasó-ülésen felolvasta: **Jánosi Zoltán**.

Szöke Tisza, valahányszor látlak téged:
Ugy megigéz titokzatos, nagy szépséged.
Míg előttem átiramlék vized sodra:
Beh szeretnék leborulni a partodra!
Leborulni, megcsókolni füved selymét,
Rálehelni szívem izzó honszerelmét.

Nem mutatod a lelkedet idegennek,
Csak rejtelmes, néma habok jönnek-mennek;
Csókolóznak a lehajló parti fűzzel,
A napsugár hinti őket aranytüzzel...
Mintha vized egy ragyogó tükör lenne:
A magyar szem egy világot csodál benne.

A bölcsöd is, koporsód is Magyarország,
Nap itt mosolyg, fergeteg itt viharoz rád.
Csókolgatód, ölelgeted a virágot:
Tájékozva bezugod a rónaságot.
Jó kedvedben a nádazálat megkíméled:
Haragodban a sziklagát sem bír véled!

Csodávilag: magyar folyó — magyar lélek!
Rajongásig szeretlek én, a mig élek.
Ragyogásod', borongásod' mikor látom:
Felsőhajtok s imádság a sohajtásom.
Könypaták lesz a két szemem, láng a vérem:
Angyaloknak szárnya égbe csattog vélem.

Magyarország, édes hazám! Itt születtem.
Itt virul ki vadvirágos hant felettem.
Tündérálom itt a napfény ragyogása:
Gyönyörűség a vihartűz csattogása.
Minden rögnék és fűszálnak van varázsa,
A koldusbot fejedelmi aranypálca!

A mélységből jövök én is. Nyomom véres.
Nem a másé: szívemből folyt piros vér ez.
Engemet is kísértett a nyomorúság,
Tengeren túl mesevilág, tündérország.
De nem tudtam elszakadni. Honn maradtam.
Kincsekért a hűségemet el nem adtam.

Magyarország, édes hazám sziklavára:
Itt a karom, itt a vérem oltalmára!
Aranykalász-koszoruzta szép vidéke:
Munkálkodni lát azon a szelid béke.
De ha szólít harezai kürtök rivalgása:
Villámlás lesz aczélkardom villogása.

Minden fiát szeretem én e hazának,
Hozzácsatol ezeréves öröm-bánat.
Atőlelem. Ha nem vérem: csak testvérem;
Egy kenyéren, szabadságon vagyon vélem.
Ő érte is küzd a magyar lelke-teste:
Tatár ellen, török ellen védelmezte.

De az, a ki hű szívemet elárulja,
Noha vélem közös tálba márt az ujsa:
Kegyetlenül meglakol az árulásért,
Kardom éle fizeti meg a Judásbért!
Az igazság nem dicsekvés. Dörgő harezon
Nem tanyáztk sáppadtság a magyar arczon!

Magyarország, édes hazám lobogója:
Turul szárnya, mikor ut a véres óra.
Csattogó szárny, a csatában te vezérelj:
Farkasszemét nézek ott én a veszélyiel.
Ha elesem: megcsókolom zászlóm selymét,
Rálehellem szívem izzó honszerelmét.

Szent szabadság szép virága lesz a vérem,
Édes hazám virulása harezai bérem...
Tisza partján aranytenger, kővér buza,
Csataternek vérmezejét koszoruzza.
Szép hazámat vad ellenség ha támadja:
Tisza partján nő a földből Hadur kardja!

Gr. Tisza a márcz. 3-iki ülésen megfenyegette a küzdő ellenzékét és a nemzeti jogokért érző nemzetet. Kész dinamitot tenni az alkotmány alá, levegőbe repíteni, majd nem egyetlen garanciális fegyverünket, a mit végszükség esetén Béccsel szemben ki tudunk használni s a parlamenti szólásszabadságot, csak hogy újra megtölthesse a telhetetlen osztrák folyton éhes bendőjét. Csak az a kérdés, vajjon kap-e többséget saját pártjában is ehhez a romboló munkához? Mi bizunk a magyarokat mindenkor megsegítő Istenében, a miniszterelnöknek ez a nemtelen vállalkozása nem fog sikerre vezetni, a parlament többsége is ellene fordul és bizonyítja neki, hogy nem gőgöshánya vetiséggel lehet a megrekedt szekeret kimozdítani, hanem engedékeny és megbékítő hazafias szívvvel, amivel Tisza gr. maga is belátja, hogy nem bír. Alljon tehát félre és adjon helyet másnak, ki iránt még a küzdő ellenzék is több bizalommal van.

A 203. §., 221. §., 255. §.

Gróf Tisza István erőszakos és törvényellenes indítványa első sorban a házszabályok 203., 221. és 255. paragrafusának alábbi erőszakos módosítására vonatkozik:

203. §.

A most hatályban levő szöveg: A tervbe vett erőszakos módosítás:

A napirend tárgyalására szánt idő, valamint az interpellációk megtételének s az azokra adandó válaszok meghallgatásának idejét időről-időre a Ház állapítja meg.

Ezen határozat megváltoztatását célzó minden indítvány a Ház elnökénél írásban adandó be, általa a Háznak azonnal bejelentendő és a bejelentést követő ülés végén vita nélkül, egyszerű szavazással döntendő el.

Ha az ily indítvány az ülés idejének meghosszabbítását célozza, a meghosszabbítás egy órai időnél hosszabbra nem terjedhet — csak egyes törvényjavaslat, vagy a költségvetés tárgyalásának tartamára határozható el s azon törvényjavaslat, illetőleg költségvetés tárgyalásának tartama alatt, amelyre nézve elhatározatott, nem ismételtető.

Mint ebből kitűnik, a 203. §. illetően módosítása odairányul, hogy a kormány a permanens ülések behozatalát a többség segítségével biztosíthassa magának s ezzel az ellenzékét a végkimerülésig kifárasztja.

A 221. §.

A most hatályban levő szöveg: A tervbe vett erőszakos módosítás:

Egyedül az elnöknek van joga a szólót beszédében félbeszakítani, vagy a tárgytól való eltérés esetében őt figyelmeztetni. Az elnöknek van joga a szólót beszédében, félbeszakítani, vagy a tárgytól való eltérés esetében a szót megvonni.

A 221. §. többi rendelkezése érintetlen hagyatik.

Ez a módosítás azt a célszót bizonyítja, hogy teljesen az elnök tetszésére és belátására bízott, hogy mikor vonja el egyes képviselőtől annak beszéde közben a további szólási jogot.

A 255. §.

A most hatályban levő szöveg: Tervbe vett erőszakos módosítás.

Ha a Ház valamely tagja a rendet zavarja, az elnök őt névszerint is rendre utasíthatja. Ezen rendreutasítás ellen felszólalni, azt visszautasítani, vagy vita tárgyává tenni nem szabad.

Ha az illető tag a rendzavarást folytatja és rögtöni intézkedés szüksége fenn nem forog, valamint az elnök iránti engedetlenség, egyéb eseteiben az elnök kérdésére a Ház vita nélkül egyszerű szavazással utasíthatja a mentelmi bizottságot, hogy a Ház további intézkedése iránt 24 óra alatt javaslatot tegyen. A mentelmi bizottság javaslata ily esetben a Háznak ünnepélyes megkövetésére, vagy a jegyzőkönyvi megrovásnak a hivatalos lapban és az illető képviselő választókerületében falragaszok által eszközözendő közlésére, sőt ismétlés esetén határozott tartamu időleges kizárás elrendelésének véleményezésére terjedhet stb.

Az Országos Nemzeti Szövetség Debreczenben.

— márczius 7.

Nagy jelentőségű irodalmi ünnepe volt szombaton és tegnap vasárnap Debreczennek. Az Országos Nemzeti Szövetség vezérferfiái jöttek el Debreczenbe, hogy az írás és szó hatalmas erejével híveket szerezzenek annak a nagy nemzeti eszmének, a melynek jel-szavát a Szövetség lobogójára írta.

Kibontották a harezba szólító lobogót nagyszabású ünnepek keretében s elhangzottak a szép igék: Érvényt szerezni magyar, nemzeti törekvéseinknek minden vonalon. A művészetekben és legkivált az irodalomban megízerték a harezot az idegen, kozmopolita irányzatoknak.

Gróf Eszterházi János a Szövetség elnöke, Herczeg Ferencz a kiváló író, a legelső közlő közül való Bársony István, dr. Jancsó Benedek, a magyar irodalom eme kiválóságai jöttek el hozzánk az ígét hirdetni. És

az egyhangu lelkesedésből azt látjuk, hogy ez az ige testet is fog ölteni.

Nagyon szép, lélekemelően fényes volt a lezajlott irodalmi ünnep. Különösen magas színvonalon állott pedig az a felolvasó ülés, a melyre a debreczeni Csokonai-kör, az ülés rendezője, mindenkor büszke lehet. Elismerés is illeti érte a Csokonai-kör buzgó táborát, melynek tagjai, élükön Géressy Kálmánnal, a debreczeni Csokonai-kör az utóbbi évek alatt a vidék legelső irodalmi testületévé emelték. Komlóssy Arthur, Dobiecki Sándor, Szávay Gyula, dr. Tüdős János elismerésre méltó buzgósága nem maradhat elismerés nélkül, de különösen dicsérrel kell megemlékeznünk a kör titkáráról Kardos Albert dról, a kinek a Csokonai-kör felvirágoztatásában olyan nagy része van.

Az irodalmi ünnepek lefolyásáról tudósítók a következőket írja:

A felolvasó ülés.

Szombaton délután 4 órakor vette kezdetét a felolvasó ülés, a melyre a Bikaszálloda díszterme zsufolásig megtelt igen előkelő közönséggel. Előkelő társadalmunk színe-java, különösen szép hölgyvilága teljes számban képviselteti magát az ülésen.

Előkelőségeink közül ott voltak Domahidy Elemér főispán, dr. Wolaffka Nándor püspök, Rásó Gyula alispán, Bernáth Elemér kir. táblai elnök, Simonffy Imre kir. tanácsos, Igyártó Sándor kir. főügyész, továbbá Miskolcsy Jenő, Galánffy János, Oláh Károly, Csóka Samu, Körner Adolf városi tanácsosok, Várady Károly, Kólosey Sándor táblabíró, Szabó Kálmán, Komlóssy Dezső.

A Csokonai-kör tagjai Géressy Kálmán, Szávay Gyula, Komlóssy Artur, dr. Kardos Albert, Dobieczy Sándor, Szoyka Gyula, dr. Örey Jánossal, Jánosi Zoltánnal, K. Tóth Kálmánnal együtt teljes számban voltak jelen.

A felolvasó ülést Dobieczy Sándor nyitotta meg. A Csokonai-kör és a város nevében üdvözölte az illusztris vendégeket, a kik eljöttek, hogy a magyar nemzet törekvéseknek propagandát csináljanak minden téren.

Esterházi János gróf, az O. N. Sz. elnöke beszélt ezután, a ki kifejtette, hogy 1867 óta bizonyára a turáni-fajt jellemző nyugalom (bátran lehet közönynek mondani), a nemzetiségek mind erősen fejlődtek közgazdaságilag körülöttünk, mi pedig a nemzetes, magyar jellegzetesség dolgában visszafejlődünk. Ezen segíteni kell. Az O. N. Sz. épen ezért arra törekszik, hogy a nemzeti irányzatok, törekvések érvényesüljenek minden irányban.

Ezután a kiváló magyar publicista Jancsó Benedek dr. tartott igen nagy irodalmi értékű felolvasást. Kijelenti, hogy a magyar fajt erősíteni kell s védekeznünk kell a nemzetiségekkel szemben. Társadalmi téren, művészetekben, irodalomban egyáltalán vissza kell állítani régi presztizsünket, igazi, eredeti nemzeti mivoltunkat.

Herczeg Ferencz tartott ezután igen viharos tetszésnyilvánítások közt felolvasást. Szellemes apróságokat olvasott fel az ő gazdag tárházából, melyek mindenkinek gyújtó hatása volt. Felolvasása után alig akart szünni a tapsvihár.

Majd Endrődy Sándor három remek versét olvasta fel Rudnyánszky Gyula.

Ezután Jánosi Zoltán adta elő azt a remek hazafias verset, a mely egyik fénypontja volt a műsornak, melyet lapunk mai tárczarovatában közlünk.

Végül Bársony István mutatta be egyik remek novelláját, általános nagy tetszés mellett.

A színházban.

Este diszelszólás volt a színházban, a

melynek két felvonását a vendégek is végig nézték. Herczegh Ferencz jövetelére tekintettel a kiváló író Kéz kezét mos cz. darabját adták elő.

A közönség, — mely zsufolásig megtöltötte a színházat zajosan hívta a szerzőt is, a ki azonban nem jelent meg a függöny előtt.

A bankett.

Este 9 órakor bankett volt a Bikaszállodában, melyen 150-en vehettek részt s melyben felköszöntőkben sem volt hiány. Különösen nagy tetszést arattak Herczegh Ferencz szellemes pohárköszöntői. Dobiecki Sándor, Esterházi gr., Géresi Kálmán, Jancsó Benedek, Sinka Sándor, dr. Tüdös János, dr. Pröhle Vilmos és dr. Kőrösi Kálmán beszéltek még. A vacsora a vendégek ünneplésével késő éjjel ért véget.

A megalakulás.

Tegnap alakították meg délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében az Országos Nemzeti Szövetség debreczeni fiókját.

Elnök lett Domahidy Elemér főispán. Megválasztottak továbbá: Alelnökök: Dobiecki Sándor orsz. képviselő és Kovács József polgármester. Titkárok: dr. Vargha Elemér és dr. Dóczy Emil. Pénztáros: Balázs Ödön gyógyszerész. Ügyész: dr. Varga Lajos. Választmányi tagok: Arvay Béla, dr. Bartha Béla, Berger Jenő, Boczán Elemér, dr. Boldizsár Kálmán, Csanak János, Csath Zsigmond, Debreczeni Lajos, gróf Degenfeld József, Faust Elek, Gyarmati István, Igyártó Sándor, Kardos László, dr. Kardos Albert, dr. Kenézy Gyula, Komlóssy Arthur, Kernhoffer József, Konez Akos, dr. Kőrösi Kálmán, Lengyel Imre, Lestyán Adorján, dr. Lófkovits Márton, Márk Endre, Márton Imre, Miskolczy Jenő, Oláh Károly, dr. Propper Mór, Popovics István, Péter József, Póka Gyula, Püskösty Ferencz Rásó Gyula, Rickl Antal, Sárváry Lőrincz, Serly Ede, Simonffy Imre, Sinka Sándor, Szabó Kálmán, Szántó Győző, dr. Szántó Sámuel, Szávay Gyula, Székely Ferencz, Siegmeth Károly, Szojka Gyula, Szilágyi Imre, Szunyogh Sándor, dr. Szűts Miklós, Tolnay Kornél, K. Tóth Kálmán, dr. Tüdös Kálmán, Unger Gusztáv, Ungváry József, Várady Károly, Vadon Sándor, Vecsey Imre, Vecsey Zoltán, Wesztrémy Zoltán, dr. Wolaffka Nándor, Jánosi Zoltán, Zádor Lajos.

A Debreczeni Helyi-Vasut Részvénytársaság közgyűlése.

— A nagy tőke a kis tőke ellen —
— március 7.

Nagy viharos közgyűlése volt tegnap a debreczeni kis vasut részvénytársaságnak. Olyan, a melyre nem igen emlékeznek Debreczenben. Megtörtént az az eset, hogy egyik debreczeni részvényes uri embertől a gyűlésen jelenlevő miniszteri biztos megvonta a szót.

De nem is csoda! Az igazgatóság az alapszabályok módosításánál olyan pro-
pocziókat tett, a melyek a részvénytársaság debreczeni részvényeseinek a vasut ügyeiben való rendelkezési jogát megcsorbítja. És Dobiecki meg Láber ur erőszakoskodásaira keresztül is ment a javaslat, mert az igazgatóság debreczeni tagjain kívül az összes debreczeni érdekelttség, — köztük Kovács József polgármester is, — ott hagyta a közgyűlést.

Elnatározták pedig, hogy ezután mindenkinek annyi szavazata van, a hány részvényt képvisel.

Hogy a debreczeni részvényeseknek a vasut ügyei intézéseiben milyen arányban lehet beleszólása, az kitűnik abból, hogy a társaság 3000 részvénye közül 2400 a budapesti forgalmi társaság tulajdonában van, 600 részvény esik tehát a debreczeni részvényesekre. — A tegnapi közgyűlési ellenzék, — pedig sokan voltak — ezek szerint összesen 96 részvényt képviselt.

Az igazgatóság javaslatát, — mely valóságos merénylete a nagy tőke-
nek a kis tőke ellen, keresztül hajtotta az igazgatóság.

És a mostani alapszabályok szerint dudálhatnak a debreczeniek, a mi nekik tetszik, sorompóba szállhatnak a debreczeni érdekekért, majd csak az fog történni, a mit a jól táplált idegen nagy tőke: valami vastag budapesti ur akar, a ki bátran mondhatja:

Én vagyok a közgyűlés, mert a részvények 2/3 részét képviselem.

Es azt tesz, a mit ő akar. Mi debreczeniek pedig fizetjük a sűrű 6 és 10 krajczárokat, azon a vasuton, a mely soha sem akkor jön, a mikor kell. És hizlalhatjuk a budapesti nagy tőkét, a nélkül, hogy a mi érdekeinket respektálná.

A közgyűlésen Dobiecki Sándor elnökölt, jobbán ült a miniszteri kiküldött dr. Bartos, balján a főmufti Láber Mihály ur. Szép kis társaság.

A gyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

Először is betérjesszítették az igazgatóság évi jelentését.

Bevétel volt 193,627 korona 58 fillér.

Kiadás 140,818 korona 05 fillér.

Tehát tiszta nyeresemény 52,809 korona 53 fillér.

Osztalékul kifizettek minden egyes részvényre 10 korona (fél részvényre 5 kor.), összesen 30,000 korona.

Ezen összegnek és az 1902-ről áthozott 1814 korona 5 fillérnek levonása után fennmaradó 20,995 korona 48 fillérből az alapszabály 66. §-a szerint jutalékul az igazgatóságnak 8 százalék 1679 korona 70 fillér, a tartalékalaphoz csatoltatott 5 százalék 1049 korona 77 fillér, a nyugdíj- és segélyalaphoz 4 százalék 839 korona 82 fillér, jótékony célra 400 korona, tisztviselők jutalmazására 1000 korona, felülosztalékra 2 százalék 12,000 korona. Az ezenfelüli 5840 korona 24 fillér pedig vitessék át az 1904. év számlájára.

A kisvasuton a múlt évben 788,125 jegyet használtak el.

Ezt persze a debreczeni közönség fizette meg jobbára, a melynek érdekeit ezután nem lehet megvédeni a társaság ügyeinek intézésében.

Ezután jelenti az igazgatóság, hogy a várossal a villamosítás ügyében folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre, de persze azt elhallgatták, hogy ez nem a város jóakarátán mult.

Motoroskocsikat akarnak tehát berendezni. Akkor, mikor ma már még a kis Miskolcz is villamoson jár, mikor a villany ipari használatra feltétlenül szükséges, ehhez a megbízhatlan közlekedési eszközöz folya-
modnak. (Lásd a hajduböszörményi motoros közlekedést.)

Persze a javaslat erre vonatkozó része is keresztül ment. Egyelőre csak egy motort rendelnek s azután az egész fővonalakat motorra rendezik be.

Ezután következett az alapszabályok módosítása.

Lássuk csak ezt a ravasz ügyet.

Igy szólt a 24. §.

A közgyűlés úgy a megjelent, mint a távollevő részvényesekre kotelező erejű határozatokat hozhat, mihelyt azon 20 részvényes által legalább 500 egész részvény van képviselve.

Ebből törölte a skupstina ezt a 3 szót „20 részvényes által”.

Tehát ha egy ember 500 részvényt nyel a zsebében megjelenik: már közgyűlés.

A 25. §. így szólt:

A közgyűlésen minden egyes részvény 20 ig egy-egy szavazatra jogosítja annak birtokosát, azonban saját részvénye után legfeljebb 20 és meghatalmazás folytán szinte 20 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

Két fél részvény egy szavazatra ad jogot.

A módosítás:

A közgyűlésen minden egyes részvény egy-egy szavazatra jogosítja annak birtokosát. Két fél részvény egy szavazatra ad jogot.

Tehát a kinek 100 részvénye van 100 szavazatot képvisel, a kinek 2400 részvénye van 2400 at. Ennyi van pedig a budapesti forgalmi társaságnak. Marad tehát a debreczeni részvényesek szavazata 3000ból 600.

Erősen ki is keltek a javaslat ellen Kovács József polgármester, dr. Szánthó Samu, Komlóssy Arthur (Komlóssy Dezső igazgatósági tag), Szentkirályi Tivadar, Lovász János, Lukács Armin.

De felszólalásuk pusztába hangzó szó volt csupán.

Végre is tüntetőleg elhagyták a közgyűlés termét.

Ezután a meghalt Boczkó Samu helyett az igazgatóságtól beválasztották Tolnay Kornélt.

De itt is módosítani kellett az alapszabályokat, mert Tisza István miniszterelnök óhajására be kellett választani Órley Kálmánt, a Margitán megbukott képviselőjelöltet.

Ezért az igazgatóság nem 10, hanem 11 tagból fog állani.

Kiváncsiak vagyunk, hogy vajjon csakhogy olyan nagy vasuti kapacitás Órley Kálmán, hogy miatta is alapszabályokat kellett módosítani?!

Ezzel a viharos közgyűlés véget ért.

NAPI HIREK.

Sertésvészés hustelep Hajdusámsonban.

— március 7.

A debreczeni közönséget közlő érdeklő titokról rántotta le a leplet a hatóság H.-Sámsonban. Az eset a következő:

A debreczeni megyei állatorvos megtudta, hogy Kis Imre, Kis Ferencz és Kis János debreczeni lakosok 3 sertésvészés disznót hajtottak át Hajdusámsonba.

Kocsin nyomban áthajtott Hajdusámsonba, hol egyik sámsoni birtokon meg is találta Kisék 3 disznóját, a melyet 400 darab sertéssel együtt legeltettek.

Megindítván a vizsgálatot, megállapította, hogy ezen a birtokon valóságos menhelye van a sertésvészés disznóknak.

Itt egy hentes van állandóan foglalkoztatva azzal, hogy sertésvészés állatokat minden vizsgálat nélkül leszurjon s husát kikészítse eladásra.

Az így kikészített hust azután Debreczenben elárusítják.

Legutóbb is 26 ilyen disznóhusát adták el Debreczenben.

Tegnap épen nagy munkában találta a hentest az állatorvos.

Három sertésvész dísznő lusát kőszitette ki, de ott találtak meg a dísznők megfeketedett beleit, a melyek kétségtelenné tessék a sertésvést.

A vizsgálatot a legszölesebb irányban megindították, addig is Hajdúsámszon hivatalosan zár alá lett helyezve.

— **Fegyelmi vizsgálat a vágóhid igazgatósága ellen.** A város közönséget napok óta foglalkoztatja az a felháborító — jelenleg vizsgálat alatt álló — eset, mely több debreczeni sertéskereskedő és hentesiparos ellen egy feljelentés folytán került napfényre és a mely szerint ők állítólag a vágóhidi igazgatóság tudtával és segítségével döghúst hoztak forgalomba. A tanács a feljelentés alapján a legszigorubb vizsgálatot indította meg, melynek feladata tisztázni a dolgot, igazak-e ezek a súlyos vádak, vagy nem. A vágóhidi igazgatósága a feljelentés szerint, szintén súlyos mulasztást követet volna el a döghús forgalomba hozatalával. A vágóhidi igazgatója, Csáky János, hogy ezeket a súlyos vádak tisztázza, tegnap beadványt intézett Kovács József polgármesterhez, melyben jelzi, hogy úgy ő, mint a vágóhidi ellenőre Hegedűs Sándor a legszabályosabban jártak el mindenkor és ennél fogva, az ellenük emelt súlyos vád alaptalanságát beigazolhassák és magukat a vád alól tisztázhassák, kéri a polgármestert, haladéktalanul indítsa meg ellenük a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot. A polgármester megindítja a fegyelmi eljárást.

— **A Csokonai-kör vendégei.** Az Országos Magyar Szövetség vezető férfiai, a Csokonai-körnek kedves vendégei a tegnapi napot még nagyjából városunkban töltötték, sőt Esterházi János gr. még ma is körünkben időzik. A nemes vendégek a debreczeni szövetség megalakítása után látogatásokat tettek Debreczen előkelőségeinél. A két Esterházi gróf meglátogatta a két püspököt, a főispánt, a polgármestert, ebédre pedig rokonaikhoz, Kállay Frigyes huszárfőhadnagyhoz mentek. Herczegh Ferencz és Jancsó Benedek a collegium megtekintése után Géresi Kálmánnal, a Csokonai-kör elnökénél tettek látogatást; ebédre pedig Herczegh Ferencz Géreséhez, Jancsó pedig régi barátjához, Sinka Sándorhoz volt hivatalos. Herczegh és Jancsó, valamint dr. Pröhle a délutáni gyorsvonattal utaztak el, a vasúthoz Sinka Sándor és Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára kísérték ki a vendégeket, a kik a legkellemesebb emlékeket vitték magukkal a fővárosba.

— **Nagy szerencsétlenség a vasutnál.** Ma délelőtt 12 órakor egy borzalmasan összeroncsolt sze-

rencsétlen embert szállítottak a kórházba, ki hivatásának esett áldozatul. A súlyos szerencsétlenség a Debreczenbe Nyiregyháza felől 12 órakor érkező vonattal történt Hadház és Ujfehértó között. A szerencsétlenség áldozata Lendvai János pályafelügyelő, kit hivatása teljesítése közben elütött a robogó vonat és mindkét lábát teljesen összeroncsolta. A szerencsétlenül járt pályafelügyelőt ugyanazzal a vonattal, mely nyomorékká tette, Debreczenbe hozták és kiszállították a kórházba. Az orvosok véleménye szerint Lendvai lábát annyira összeroncsolta a vonat, hogy alighanem mindkét lábát amputálni kell.

— **A színházi pályázati feltételek a tanács előtt.** A városi tanács holnap, kedden d. e. fél 11 órakor rendkívüli tanácsülésen tárgyalja a színházi pályázati feltételeket.

— **Hangverseny.** Az ev. ref. egyház leánynevelő intézete a tanári könyvtár javára tegnap délután ifjúsági hangversenyt tartott, melyen ott láttuk a debreczeni előkelő társaság színe-javát. A jól összeállított műsor számai közül különösen kiemelendő Zádor Ilona által kedvesen előadott „A tudós macskája” cz. költemény; továbbá Grünfeld Alice kifogástalan szavalata. Feltétlen elismerés illeti az énekkart, melynek tagjai közül Nagy Malvin és Sáfrány Ida valóságga remekeltek énekszámukkal. Legjobban megnyilatkozott azonban a közönség érdeklődése „A csodaszarvas regéjénél”, hol is Bekéssy Ilonka teljes készütségéről már a hosszú szavalat elején meggyőződhattünk. A Dóczybabák büszkék lehetnek sikerükre.

— **A szövőipariskola segélye.** A nőegylet kebelében fennálló szövőipariskola részére a közgyűlés 600 korona segélyt és 50 öl tüzfát szavazott meg. A miniszter ma érkezett leiratában tudatja, hogy a közgyűlés határozatát jóváhagyta.

— **Öngyilkos 13 éves gyermek.** Hajduböszörményben Illés Lajos ottani lakos 13 éves kis leánya tegnap öngyilkos lett. A kis Mária nagyon érzékeny lelkű leány volt s szülei valamiért megdorgálták. — Annnyira lelkére vette ezt, hogy felment a padlásra s felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

— **Gyalogjáró a Csicsogón.** Debreczen város egyik legnevezetesebb és messze híres területén, a Csicsogón a tanács gyalogjárót készített. A 7. huszárezred parancsnokságának átirata kapcsán határozta el ezt a tanács ma tartott ülésén. Az ezredparancsnokság ugyanis azt kéri a várostól, hogy a Csapó-uteza végétől a laktanya kezdetéig vezető egyenes uton készíttessen gyalogjárót, mert gyalogjáró hiányában nagy kerülővel lehet az ugynevezett hadházi-utra jutni. A tanács, tekintettel arra, hogy a Csicsogón át egy gyalogjáró készítése közszükségletet képez, elhatározta, hogy a gyalogjárót elkészítteti.

— **Hatósági figyelmeztetés.** Debreczennek ez idő szerint az V., VI., VII., VIII. és IX-ik állategészségügyi körzeteiben robamosan és nagymértékben föllépett sertésvész miatt zárlat rendeltetett el. Ennél fogva mihez tartás végett a következőkre figyelmeztetik a közönség: 1. Ezen körzeteiben levő sertéseknek egyik vagy másik körzetbe tovább tartás czéljából való hajtása csak az I. ső fokú állategészségügyi hatóság (mezőrendőrség) engedélye mellett eszközölhető. 2. A leszurandó sertések — bármelyik körzeten is vannak — a helyszínén előzetes állatorvosi vizsgálat alá veendőek s csak azután szurhatók le és vihetők a vágóhídra. A sertésszállítás a fertőzött körzetekből idegen törvényhatósági területre csak polgármesteri, illetve alispáni engedély mellett lehetséges. 3. A fenti körzetekben levő sertések járlatainak kiadása betiltatott, az átírás csak akkor eszközölhető, ha a sertés levágásra adatik el, mit minden esetben a hatóság a járlatra rávezet. *Mezőrendőrkapitányság.*

— **Kéménytűz.** Ma hajnalban tűz ütött ki Dors Hugó helybeli asztalosmester postakerti műhelyében. — A műhely kéménye gyulladt ki; de eloltották, mielőtt nagyobb veszedelem származhatott volna a dologból.

— **Emlék-ünnepély.** A főiskolai énekkar az irodalmi társulat közreműködésével alapítónak emlékeztetére a főiskolai énekkarban évfordulati emlékünnepélyt rendezett. A kegyeletes ünnepségen tömegesen vett részt az érdeklődő közönség. A megnyitó beszédet Csiky Lajos felügyelő tartotta, megemlékezve az elhunyt alapítóról. A műsor számai, — mely közül külön is említést érdemel Erdei Károly hitanhalható „Nagyszombat éjjelén” című felolvasása, — a főiskolai énekkar foglalta el, hol komoly, — hol vig dalokkal szórakoztatva a közönséget.

— **Birkózóverseny Debreczenben.** A debreczeni torna- és kerékpáros egyesület agilis vezetősége, az utóbbi időben fellendült birkózó sport fejlesztésére, főleg pedig a vidéken való népszerűsítésére, március 27-én, virágvasárnapján birkózóversenyt rendez. A verseny feltételei a következők: 1. A versenyzők görög-római módszer szerint három testsúly-csoportban (könnyű súlyúak 70 kilogrammig, közép súlyúak 80-ig és nehéz súlyúak 80 kilogrammon felül) birkóznak. 2. A három csoport első győztese, miután mindegyik saját súlycsoportjának győztese lett, birkóznak a debreczeni sportkedvelő közönség tiszteletdíjért. — 3. A párok összeállítása sorshuzás utján történik. — 4. Minden csoport győztese nagy ezüstérmét, második kis ezüstérmét, a harmadik bronzérmét nyer. — 5. A versenyekre a vezető ítélete végérvényes. Általános feltételek: A versenyen résztvehet minden magyar sportegylet gentleman amatőr tagja. A nevezésnek tartalmaznia kell a versenyző teljes nevét, egyletének igazolását, polgári állását, lakását, testsúlyát. Az utolsó díj csak abban az esetben adatik ki, ha a birkózók száma nagyobb, mint a díjaké. A birkózó szabályok

Megnyilt a Glück és Gerő férfi-, női- és gyermek-czipő áruháza.

— Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban. —

DEBRECZEN, Placz-utoza 22. száma alatt, — (kistemplommal szemben). —

tényekben a M. T. K. birkozó szabályai-
val azonosak.

— **Ifjúsági gyűlés.** A főiskolai szén-
nior a szombat délutánra hivatott, — azon-
ban különböző okok miatt elmaradt —
ifjúsági gyűlést ma délután 6 órára újból
összehívta. E gyűlés tárgya: a Kossuth
Lajos halála évfordulójának megünneplé-
sére hozandó határozathozatal. Tervbe van
véve, hogy a koszoru készítés körül fel-
merülő kiadások részbeni fedezéséhez
Debreczen város áldozatkész közönségét is
felkéri.

— **Garázda részeg.** Süveg Ferenc
tegnap egyik Árpádtéri korcsmában azt
akarta bebizonyítani, hogy ki a legény a
esárdában. Teleítta magát, de fizetni nem
akart. A botrányos jelenetnek a rendőrség
vetett véget.

— **Próbabál a Bikában.** Városunk
kitűnő tánczesterei: Alföldy Károly és fia,
szombat esteli próbabálijukon remekeltek
névendékekkel. A tündérest a tanítási ered-
mény bemutatásával vette kezdetét, melyből
a szülők örvénde szerezhettek meggyőző-
dést arról, hogy a gyermekesereg alaposan
be lett vezetve a táncz művészetébe. Tíz óra
fele kezdetét vette az igazi mulatság, a mely
rőzsás hangulatban tartott virradtig. — A
kedves mulatságon Kiss Béla jól szervezett
zenekara muzsikált.

— **Ló- és szekér összejárás.** A ló-
és szekérösszejárás városunkban folyó már-
cius hó 1-ő napján vette kezdetét és tart
e hó végéig. Felhívatauk tehát Debreczen
sz. kir. város összes területén lakó jószág-
tartók, hogy lovaikat, szekereiket és kocsi-
jaikat 1904. évi márczius hó 1-től kezdve
bezárolag márczius hó 30-ik napjáig, Csapó-
utca 43 ik számú háznál (tűzoltó-laktanya)
mindenkor délelőtt 8 órától 12 ig, az ezen
hivatal által adandó bejelentési-lapokon be-
jelenteni, illetve bemondani a kerület, utca,
házzám pontos megjelölésével el ne mulasz-
sák, mivel a mulasztók az 1873. évi XX.
törvények végrehajtása iránt kiadott utasi-
tás 3-ik §-a értelmében minden ló után
husz koronáig terjedhető s a szegény-alap
javára fordítandó bírsággal fognak büntet-
tetni és utólagos bejelentésre kötelezettek.

— **A népkonyha bezárása.** A nép-
konyha három havi áldásos működése után
a héten bezárul. Csütörtökön adják az
utolsó ebédet. A bezárás esendben, minden
ünnepség nélkül megy végbe.

— **Köszönetnyilvánítás.** A népkony-
hára újabb adakoztak: K. Tóth Sándor
40 korona, Karap Móricz, Csanak Józsefné,
Takarák- és Hitelintézet 20—20 korona,
özv. Szabó Sándorné 6 korona, özv. Klósz
Györgyné, Ungváry József és veje, Bartha
Mihályné, Patai Eszter, Kálmánhegy Mórné
5—5 korona, Dobray Mária 4 korona, Szőke
János ref. tanító és özv. Szőke Jánosné 2—2
kor. Jóna Jánosnál mulató társ. 1 kor. 26 fill.
Harsányi Lajos 1 dézsa káposzta, Berger
Henrikné 3 zsák krumpli, Friedman Lipót
katonai élelmező 1 zsák krumpli, Hapler
Kálmán 2 zsák krumpli, Grünberger Ignátz
1 dézsa káposzta, 1 zacskó paszuly, 2 csomó
zöldség, Barta Mihályné Pataki Eszter 1
dezsza káposzta. A nőegyl. árvaházra ada-
koztak: Polg. Tak. és Segély szöv. 40 kor.,
Alföldi Takarékpénztár, Tak. és Hitelint.
20—20 kor., K. Tóth Sándor 10 kor., Biró
Géza 100 kor. Mely adományokért halás
köszönetet mond Szűcs Kálmán ref. nőegyl.
pénzt. Debreczen 1904. márcz 6.

— **A rendőr- és hajdulegénység
követelése a kincstártól.** Érdekes és szo-
kattan beadvány érkezett tegnap a polgár-
mesterei hivatalhoz. Debreczen város összes
rendőrei és hajdui nevében Lukács Emil
dr. ügyvéd intézte az érdekes beadványt a
polgármesterhez, melyben mintegy 4000
korona jogtalanul levont és visszatartott

összeg visszatérítését kéri a kincstártól.
A követelést bélyegeken fizették be a
rendőrök és hajduk. Ugyanis fizetési nyug-
tájukra minden alkalommal 20 filléres bé-
lyegfeltételét követelték tőlük. A beadvány
törvényszakasza hivatkozva, bizonyítja be,
hogy a nyugtabélyeg, a mit a rendőrök és
hajduk évek során fizettek, jogtalan köve-
telés volt. A beadvány részletesen kimutatja
melyik rendőr és hajdu mióta áll szolgál-
latban és milyen összeget fizetett be nyug-
tabélyeg czímen az államkincstárba. A
beadványban azt kéri, hogy a tanács a
törvény értelmében mondja ki, hogy nem
kötelesek nyugtájukra bélyeget tenni és
egyidejűleg a polgármestert kéri, hogy
a beadványt a pénz visszautalása végett a
pénzügyigazgatósághoz tegye át.

— **Gazdák, ha nagy terméshez
akarnak jutni,** Mautner féle magvakat
vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra
terjed, — Mauthner Odón cs. és kir. ud-
vari magkereskedése Budapesten, Rotten-
biller utca 33, mindenkinek ingyen meg-
küldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb
csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai
alacsonyok. — Különösen felemlítendő az
impregnált takarmányrépamagvak és a leg-
nemesebb gabona felék dus választéka.

— **Letzter József fényképészeti,
festészeti és fényképnagyítási műterme**
Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-haz.
Állandó fényképképzés a műterem
kapubejárataánál levő kirakatokban.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, márczius 7.

A képviselőház mai ülésének legna-
gyobb része napirend előtti vitákkal telt
el. Az ülésről szóló tudósításunk a kö-
vetkező:

Khuen-Héderváry (minisztersége).

Napirend előtt Perczel Dezső elnök
bejelenti, hogy a király Khuen-Héderváry
grótot személye körüli miniszterre nevezte
ki. Kéri a házat, a kinevezést vegye tu-
domásul.

Ugron Gábor nem veszi tudomásul a
kinevezést. Héderváry annak idején az
osztrák parlamentnek Magyarország önálló-
sága ellen intézett támadását nem utasította
vissza, sőt magáévá tette azt. **A ki köz-
jogunkat nem ösmeri és nem respek-
tálja, az nem méltó arra, hogy magyar
miniszter legyen.**

Holló Lajos azt fejtegeti, hogy Héderváryt
fontos közjogi kérdésben a szabadelvű
párt maga is leszavazta. Szerinte sem lehet
ilyen ember miniszter.

Hieronimi kereskedelmi miniszter a
Bécsben időző miniszterelnök helyett szólal
fel s kijelenti, hogy a közjoggal ellenkezik
az, hogy a miniszterelnököt valamelyik mi-
niszter kinevezéséért felelősségre vonjanak,
miután a királynak feltétlen kinevezési joga
van. Különben is a Ház csak azt teheti
meg, hogy a kinevezést nem veszi tu-
domásul.

Elnök újból kéri előterjesztésének tu-
domásul vételét.

Eitner Zsigmond: Udvari lakáj lesz
belőle!

Gabányi Miklós: Nem magyar ember,
ki tudomásul veszi!

Polónyi Géza azt fejtegeti, hogy míg
a **parlamentari bizottság jelentése alap-**

**ján Héderváry vesztegetési ügye el-
intézését nem nyer, addig Héderváry,
mint gyanúsított ember, nem lehet
tagja a kabinetnek.**

Lengyel Zoltán: A bécsi köz mun-
káját látja a Héderváry kinevezésében. A
kamarilla azt akarja, hogy a magyar kor-
mányban is legyen egy spiczijsze és ezt a
szerepet, mint a legalkalmasabb embernek,
Hédervárynak szánta.

Rakovszky a közjogi fejtegetésekre
nézve polemizál Hieronymival, egyébként
a kinevezést tudomásul veszi.

Olay Lajos szerint Héderváry súlyos
vád alatt van és míg a mentelmi-bizottság
ügyében nem dönt, nem lehet miniszter.

Plósz igazságügyminiszter szerint nem
szükséges ezt a dolgot pertraktálni, egyszerű
szavazással kell dönteni.

Lengyel Zoltán halasztási indítványt
terjeszt be: a tudomásvételt attól teszi füg-
gővé, rehabilitálja-e a parlamenti-bizottság
Héderváryt.

Ezután megejtették a névszerinti sza-
vazást, melynek eredménye az lett, hogy
Héderváry kinevezését a többség tudomásul
vette.

Rákóczi érdemeinek törvénybe iktatása.

Lengyel Zoltán ugyancsak napirend
indítványt nyújt be Rákóczi hamvainak
hazaszállítása és érdemeinek törvénybe ik-
tatása tárgyában.

Hock János gyönyörű, hosszabb be-
szédben járult hozzá Lengyel indítvá-
nyához. Kifejti, hogy dr. Thaly Kálmán,
a ki egész életét, rendszeres és tudomá-
nyos munkásságát annak szentelte, hogy
Rákóczit, mint a hazaszeretet példáját ál-
litotta a magyar nemzet elé, rehabilitálta
Rákóczit. Ezek után el sem lehet kép-
zelní, hogy annak a kiváló hazafinak ér-
dekeit törvénybe ne iktassa az ország.
Végül indítványozza, utasítsa a Ház a
kérvényi bizottságot, hogy a hozzá e
tárgyban utalt kérvényeket nyolcz napon
belül terjessze a ház elé.

Az ülés tart.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Márczius 7.

Készáru: változatlan.

Buza áprilisra	8.59—8.60
„ októberre	8.46—8.47
Rozs áprilisra	6.76—6.77
Zab	5.75—5.77
Tengeri májusra	5.46—5.—

A teremszolgá tapasztalatai az esküdtszékről.

II.

— Jó estét János. Hát még mindig
tárgyalnak? Hiszen már 8 óra?

— Hogy tárgyalunk-e? Azt hiszem,
hogy éjjel előtt nem is fejezzük be az
ügyet.

— Aztán miért?

— Mert 17 kérdés van. Kilencz a
vádolt, többféle a vád. Van 333. §. 336.
§. 3. pontja, van öt rendbeli 344. §. Van
két rendű 349. §. 2. pontja szerinti bün-
cselekmény s van a 65. §. szerinti ki-
sérlet.

— Hallja János, ez nagyon kompli-
kált, én nem értem.

— Egyszerű ez kérem. A vád: lopás, öt rendbeli rablás és két rendbeli minősített rablás és egy rablás kísérlete. Ezért fognak éjfélig tanácskozni az esküdtek, pedig négy órákor már visszavonultak.

— Igen kérem. Csakhogy történt egy kis konfliktus. Az egyik esküdt ur — úgy látszik, hogy nagyon jól ebédelt — mikor már odáig jutottak, egyszerűen megtagadta a szavazást. Kijelentette, hogy ő az Istennek se szavaz. Neki a kérdések nem tetszenek. (Csoda, hogy nem kért rögtön más vádlottakat is.) Ezen czivakodtak körülbelül hat óráig. A főnök tehetetlen volt, nem tudta, mit kell ilyenkor csinálni. Végre jelentette az esetet a nagyságos elnök urnak. A nagyságos elnök ur — tetszik tudni, nagyon jó ember — egyszerűen figyelmeztette az esküdteket, hogy mindenki köteles szavazni. Visszavonultak hát újra. Hét órákor kivonultak. Azt hittem, hogy már meghozták a verdiktet, hát — uramfia — a főnök megint az jelenti, hogy az a bizonyos esküdt ur még mindig nem akar szavazni. Ekkor aztán a nagyságos ur elébe tartotta az E. t. 26. és 27. §§-it...

— Mi van azokban?

Az, hogy a köteleesség teljesítését megtagadó esküdtet 1000 koronáig terjedhető pénzbírsággal kell büntetni s költségére új tárgyalást lehet tartani. Erre ismét visszavonultak s az óta tanácskoznak. Nehéz dolguk van, szó sincs róla, mert a vádlottak beismernek mindent.

— Hiszen talán annál könnyebb a dolguk...

— Dehogyan kérem. Nehezebb, mert nem tudnak sem fölmenteni, sem enyhíteni. Bűnöst kell mondaniok mindenképpen. Pedig nem szeretik az esküdt urak.

— Miért?

— Hát azt már én sem tudom. Azt hiszem, attól félnek, hogy a vádlottak bűnei miatt a másvilágon nekik kell majd megszervezni.

(Csöngetés.)

János bemegy a terembe. Negyed óra múlva visszatér.

— No János, mi az ujság?

— Az, hogy reggelre sem leszünk készen.

— Miért?

— Mert a jól ebédelt esküdt ur a kilenczedik kérdésnél újra kijelentette, hogy most már a szentháromságnak sem szavaz tovább... Ezt magyarázza most az esküdtfőnök a nagyságos elnök urnak...

ppp.

SZINHÁZ.

Műsor:

Hétfő: Aranyvirág (B bérlet.)
Kedd: Casanova (C bérlet.)
Szerda: Brankovics György (A bérlet.)
Csütörtök: Feeskék (B bérlet.)
Péntek: Feeskék (C bérlet.)
Szombat: Feeskék (A bérlet.)
Vasárnap délután: Fiffin; este: Magdolna (B bérlet.)

A három testőr igen készületlen előadásban került vasárnap este színre, a miben ismét nagy része volt Pataki Bé-

lának, a ki pedig egyike volna a legjobb Rátkynak, ha meg is tanulná a szerepét. Hahnel Aranka és Menszáros Margit nagyon jó volt, ugyszintén Krémer Jenő pompás Polacsekje is. Mulatságos volt Faragó s nagy sikert aratott Iványi Antal. Krasznay Ernő elegáns képviselő volt.

A Casanova kerül színre holnap kedden utolszor. Felhő Rózsival. A Casanova a Makó-rezsim egyik legkiválóbb operett előadása volt s bizonyára zsufolt ház fogja ezt a bucsu-szamba menő előadást is végignézni.

A Feeskék csütörtökön kerül bemutatásra. A bájos zenéjü, mulatságos szövegü Konti darab a fővárosban nagy sikert aratott s rövid idő alatt 25 előadást ért. „Feeskék“ premiérjére jegyek hétfőtől kezdve előre válthatók.

TARKASÁGOK.

I. jelenet.

Dr. Ügyes Sándor, elegáns külsejü, 8 napos ügyvéd. Mulya Pál: ügyvédi írnök.

Dr. Ügyes délután 3¼ órákor benyit irodájába.

Mulya: Alázatos szolgálja főnök ur!

Ügyes: Jónapot! Mi ujság?

Mulya: Semmi, kérem alázattal.

Ügyes: Borzasztó, hogy a világon már senki sem perlekedik. A délutáni postával nem jött semmi?

Mulya: Jött!

Ügyes: Tán megbízás vidékiektől?

Mulya: Nem; csak az itteni „Dalárda“ jelmezestélyére szóló meghívó és a „Kohn & Weisz“ czég prospektusa lett kézbesítve.

Ügyes: Hallgasson el már ezekkel! Kliens nem jött itt?

Mulya: Nem tette ide be a lábát ma még senki sem.

Ügyes: Maga ügyetlen! Elmegyek a Kaszinóba, pont 3½ órákor hívjon fel a telefonon.

II. jelenet.

A Kaszinóban nagy társaság. Dr. Ügyes ügyesen forgolódik.

Szolga: Dr. Ügyes Sándor ügyvéd urat a telefonhoz hívják.

Ügyes: Pardon uraim egy perczre, a köteleesség hív, bizonyára felek keresnek.

Ügyes: Halló!

(... Halló ...)

Ügyes: Ki beszél?

(... Mulya, az írnök ...)

Ügyes: Mi tetszik?

(... Az ügyvéd ur azt mondotta, hogy pont fél 4 órákor hívjam fel! ...)

Ügyes: Mondja csak meg neki, hogy várjon rám, rögtön jövök, csak egy peres ügyben járok el előbb.

(... Nem értem az ügyvéd urat ...)

Ügyes: Ültesse le csak azt is s vegyen fel vele információt!

(... Az irodában nincs senki, hát kit ültessek le? ...)

Ügyes: Nyugtassa csak meg 6 nagyságát, hogy válópere folyamatban van! Az 50 koronát átveheti!

(... Még nem láttam egy garast sem az irodában ...)

Ügyes: Már holnap van tárgyalás? Nem baj! A tanuk legyenek pontosan.

(... Még csak egy bagatell ügyünk van, hát mit akar velem az ügyvéd ur? ...)

Ügyes: Pont 4 órákor hívjon ismét fel „Hay és Vay“ czégnél, ha addig haza nem jövök!

(... Igenis, ügyvéd ur ...)

Ügyes: Isten áldja ...

III. jelenet.

„Hay és Vay“ czég üzletében.

Ügyes: Jó napot! Osztrigát és tengeri

halat akarok venni, holnap néhány előkelő vendégem lesz s szeretném, ha üzletét ezen alkalommal mindnyájan dicsérhetnék.

Hay: Engedje meg doktor ur, hogy gratuláljak az irodanyitáshoz.

Ügyes: Köszönöm!

Hay: Hogy megy doktor urnak az irodája, van már kliens?

Ügyes: Szót sem érdemelnek; vagy 30 ügyem van már!

Segéd: Dr. Ügyes Sándor ügyvéd urat a telefonhoz hívják.

Ügyes: Borzasztó: ezek a kliensek még bevásárolni sem engednek, annyira igénybe veszik időmet! Pardon, megengedi, hogy a telefonját igénybe vegyem?

Hay: Ezer örömmel!

Ügyes: Halló, ki beszél?

(... Mulya, az írnök ...)

Ügyes: mondja meg a nagyságos urnak, hogy jelenleg a „Hay és Vay“ czégnél vannak fontos teendőim. Rögtön jövök!

(... Micsoda nagyságos urról van szó? ...)

Ügyes: Micsoda, megnyertük a pert? Az ítéletet most kézbesítették? Nagyszerül!

(... Az ügyvéd ur rejtély előttem ...)

Ügyes: A főispánhoz majd személyesen elmegyek, a szolgát elküldheti. Az estélyen ott leszek.

IV. jelenet.

5 óra.

Hay: Ez az új ügyvéd nekem tetszik.

Vay: Mindjárt mondtam, hogy okos és ügyes ember.

Hay: 8 napja csak ügyvéd és már pert nyert!

Vay: a mi ügyünket is neki kellene átadni!

Hay: Könyvvezető ur! Irja ki a főkönyvből néhány régi adósunkat! Pereljük őket! Vigye a számlánkat dr. Ügyes ügyvéd urhoz s adja át üdvözlötünket!

Vay: Ez az ember még a főispánnal is jól él; csak nyerünk vele.

Atna.

A Szent-Anna-utczei sétány!

— március 7.

A „Szabadság“ tegnapi számában a Szent-Anna-utczei lakosok nyílt levélben fejezték ki elismerésüket Aczél Géza városi főmérnöknek ama kiváló gondoskodásért, melyet a sétány eltávolításával és a kocsitnak középre helyezésével irányukban tanusít.

Habeant sibi! Én találva érezvén magamat, mint e tervek egyedüli, talán tulbuzgó ellenzője, indítatva érzem magamat némi magyarázatra.

Engem tisztán és egyedül humánus és higieniai érzékem vezérelt, midőn városunknak eme csaknem egyedül álló szép gyermekterét fentartandónak vélelmeztem az építészeti bizottságban.

Egyáltalában gondolatban sem foglalkoztam az utca lakóinak véleményével, a mint hogy az nem is lehet mérvadó, midőn köztérről van szó, tehát közérdekről.

Ama gyűlésen egyetlen érvvel sem gyöngítette álláspontomat Aczél főmérnök ur, hacsak avval nem, mit én soha sem mondtam, hogy ama tér ily elhanyagolt állapotban fenn nem tartható.

De hát azt kérdem én, mért lett elhanyagolva és mért nem lesz rendezve?

Ma és mindenkor az a véleményem, hogy vétek minden legkisebb nyilvános térnek megszüntetése; hanem fokozott mérv-

ben kell új terek nyitására közegészségi okokból, a lakosság számának szaporodásával gondoskodni.

Ha a Szent-Anna-utczabeliek ezt nem vallják, ám legyen — Volunti non fit injuria!

Dr. Burger Péter.

INGATLANOK FORGALMA.

Székely Elek és neje Medgyesi Rozália, veszik a debreczeni 6020. sz. tjkvben foglalt 278 négyszögöl homokkerti szőlőt Lengyel János és neje Barna Erzsébettől 2900 kor.

Nagy Mihály és neje Balogh Julianna, veszik a debreczeni 8848. sz. tjkvben foglalt Csapó-utca 87. számú házutáni 3 hold 233 négyszögöl ujosztánu földből a Nagy Sárát illető kétharmad részt 8000 kor.

Tokaji István és neje Dobi Róza veszik a debreczeni 1772. sz. tjkvben foglalt Honvéd-utca 15. sz. házat Tomósvári Mihálytól 4000 kor.

Sonnenberg Dávid Mórinczné Feischel Zseni és társai veszik a debreczeni 4351. sz. tjkvben foglalt 11 hold 454 négyszögöl öndódi földet árverésen 6600 kor.

REGÉNYCSARNOK.

Csárdai történet.

Irta: **Harangi József.**

(8)

Igy hát a kántor egyedül indult el veszedelmes útjára, elég bátran ugyan, de kissé bizonytalan lépésekkel, a mi azon megjegyzésre készült a temetőcsősz, hogy Énekes Mátyás uram megbánta hetykeségét s már a lábszárába szállt a bátorság, azért még úgy. Ez azonban nem volt igaz, mert Mátyás mit sem érzett a félelemből, hanem annál inkább a kishegyi vinkóbol.

Mikor a kántor kilépett az ajtón, Vastag Jankó is felállott a boglyakemence mellől, kezébe vette csáti botját és indult az ajtó felé.

— Hova, hova, Vastag uram?

— Megyek, — felelé az, óriási elszántsággal huzva fejét a vállai közé, mintha valaki jól hátra ütötte volna — megyek megnézem a kántor halálát.

— No, akkor én is megyek.

Száz lépésnyi távolságban követték a kántort, ki észrevevén, hogy utána mennek, annál bátrabban sietett a temető felé. A temető árkában egy fiatal ákác-fát a tövében ketté tört, megfosztotta ágaitól s diadalmasan vállára vetvén a hatalmas dorongot, felmászott egy sirdombra és körül tekintett...

A csapláros és a temetőcsősz az országuton állva, éppen e pillanatban látták meg a kísértetet a grófok sirboltja mellett, a mint annak falához támaszkodva, félelmetes szemeivel az országutat kémlelé. Látták, hogy a kántor egyenesen feléje indul, görcsösen kapaszkodtak egymás karjába s lélegzetüket is visszafojtva várták, mi lesz a rettenetes merénylet vége?

Egy perc múlva a kántor elérte a rémet, hallották hangját, a mint ordított, mint a farkas, azután látták lebukni a kísértettel együtt a sirdombok közé. Pillanatig éjfél csönd lepte el a temetőt, még a bűgő szél is megállott a fák ágai között, a következő pillanatban már láncz-

csörgés s állati ordítás hallatszott a sirbolt felől. A kísértet meglánczolta a kántort, hogy levigye magával a pokolba!

A csapláros és temetőcsősz legalább ezt gondolták s percnyi halálos dermedtségük után kiáltozva és kétségbeesetten bögve, eszeveszetten futottak a csárda felé.

Azaz futotak volna, de az történt velük, a mi az ijedt nyulakkal szokott: elveszett a szemök fénye. Egymást is kísértetnek nézvé, birokra keltek, dulakodtak; mindkettő szabadulni igyekezett volna a máikától s mindjobban összegabalyodtak.

Tépték, harapták, rugdosták, cibálták egymást, henteregték a hóban, pofozkodtak és káromkodtak és sehogysem bírtak elszabadulni egymástól.

Egyszer azután Vastag Jankó került felülről, valahogy kitepte magát a társa körmei közül; felugrott és futott a csárda felé, a mint lábai birtak s nem kevesebb buzgalommal kiáltozott segítségért. A temetőcsősz szintén felpattant a hóból és utána iramodott, segítvén neki a segély után való ordításban.

Ők bizony nem tudnák megmondani, miképen jutottak vissza a csárdába? Elég az hozzá, hogy egyszer mind a ketten ott találták magukat a kemence mellett, a padkán melegedve. — Ajtó, ablak hatalmasan bezárva és eltorlaszolva székekkel, asztalokkal, a gyertya leégve a tartójáig, maguk pedig hallgatva és a kiállott félelemtől lélegzeni is alig merve.

Mi történt velük? Ki zárta be és torlaszolta el az ajtót és ablakokat? (noha ezt magok tették) semmiképen sem lettek volna képesek megmondani. Ott ültek, dideregvén a meleg kemence mellett; füleikben zúgott még a kísértet kiáltása és lánczainak csörgése. Ha gondolkodni tudtak volna, bizonyára egy lélesen az óhajításuk: bárcsak virrasztaná föl már az Isten ezt a csudar éjszakát.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, hétfőn, márczius hó 7-én, bérllet 131-ik szám „B.

Aranyvirág.

Operett 3 felvonásban.

Holnap, kedden, márczius hó 8-án, bérllet 132-ik szám „C.”

CASANOVA.

Nagy operett 3 felvonásban.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

KIADÓ FÜSZERÜZLET jó forgalmu helyen. Meszena-utca 26. sz.

AZ OROSHÁZI HÁZIKENYÉR sütőde előrusító helyiségében mindennemű lisztek, főzelékek és élelmi cikkek a legjutányosabban beszerezhetők.

NYAVALYATÖRÉS! Ki nyavalatyörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratott, ingyen és bérmentve kapható a szabad hatyú gyógyszerár által Majna-Frankfurt.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni jótékony nőegylet árvaházában megüresedő gondozói állásra pályázatot hirdet.

Ezen állásra első sorban ev. ref. lelkészek és tanítók gyermektelen közepkoru özvegyei pályázhatnak.

A gondozó javadalmi természetben lakás, fűtés, világítás, teljes ellátás és havonkint utólagos részletben fizetendő 30 korona.

A gondozó kötelessége az árvaházat a nőegylet alapszabályai szellemében és a házi rend pontjai szerint rendben tartani, a gyermekeket erkölcsi irányban vezetni, munkásságra, tisztaságra oktatni és ruhájuk tisztaságára felügyelni.

A pályázati kérvények ápril 10-éig a nőegylet elnökének Veres Lászlóné Szathmáry Teréz címére küldendők. (Péterfia-utca 14. sz. a.) Személyes jelentkezés esetén egyéb részletek felől az elnök felvilágosítást nyújt minden hét hétfőjén délután 3—5 óra közt.

A megválasztott állását 1904. május 1-én köteles elfoglalni.

Debreczen, 1904. márczius hó 6-án.

Veressné Szathmáry Teréz,
nőegyleti elnök.

Államilag ólomzárolt **LUOMAZ** és **CHEREMAG**, eredeti északnémetországi **takarmany repamgvak** valamint **vetemény- és virágmagvak** legjobb minőségben és napi áron kapható

Deutsch Albert és Fia

magkereskedésében, Hatvan-utca 9-dik szám.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból. Valódi csak eredeti csomagban. Rak-tárok a felragaszokon láthatók.

Indra Tea Import Company Triest.

Főraktár Debreczenben:

Kontsek Gézanál.

Kossuth-utca 15.

A volt

Ott és Marschal-fele
üzlet

márczius havában teljesen
feloszlik

A meglevő női és férfi divat-
árúk, kézimunkák előrusítatnak.

Az üzleti álványok eladók.

A bolthelyiség kiadó.

Kossuth-utca 15.

Kossuth-utca 15.

Kossuth-utca 15.

